

AJANKOHTAISTA SUOMEKSI

2020-11-14

Programmanus

av Heidi Liekola

Moikka ja tervetuloa kuuntelemaan yläasteikäisille suunnattua UR:n ohjelmaa Ajankohtaista suomeksi. Minä olen Heidi Liekola ja tässä ohjelmassa käsittelemme seuraavia aiheita:

Australiasta on löytynyt uusi koralliriutta

Yhdysvalloissa asuva suomalaisnuori kertoo presidentinvaaleista

Vähemmistöprojekti tuottaa lyhytelokuvia nuorille

Australiasta on löytynyt uusi koralliriutta

Australiassa tutkimusryhmä on tehnyt harvinaisen koralliriuttalöydön. Alueelta ei ole löytynyt uusia riuttoja yli 120 vuoteen. Löytö on merkittävä, sillä Australian koillisrannikolla sijaitseva maailman suurin riutta on menettänyt yli puolet koralleistaan vuoden 1995 jälkeen. Tuoreen tutkimuksen mukaan syynä tuhoon on ilmastonmuutos ja sen tuoma veden lämpeneminen. Korallit voivat elpyä hitaasti, jos ilmaston lämpeneminen saadaan pysäytettyä.

riutta
rev
harvinainen
sällsynt
merkittävä
betydelsefull
elpyä
återhämta

Yhdysvalloissa asuva suomalaisnuori kertoo presidentinvaaleista

Yhdysvaltain seuraavaksi presidentiksi on valittu demokraatti Joe Biden. Presidentti Donald Trumpin kausi on ollut poliittisesti monivaiheinen ja polarisoinut maata entisestään. Bostonissa perheensä kanssa jo viidettä vuotta asuva suomalainen 13-vuotias Sofia Kekäläinen on selvillä asuinmaansa vaalijärjestelmästä.

monivaiheinen
mångfacetterad,
(mångsidig)
polarisoida /
kärjistää
polarisera
vaalijärjestelmä
valsystem
ennustukset
prognos,
förutsägelse
osavaltio
delstat
virkaan astuva
tillträdande
monitahoinen
komplex,
mångfacetterad
ilmastonmuutos
klimatförändring
seksuaali- ja
sukupuoli-

Sofia Kekäläinen

Me ollaan puhuttu aika paljon oikeesti presidenttivaaleista koulussa.

Eniten ollaan puhuttu miksi presidenttivaalit toimii, miten ne toimii.

Ollaan myös puhuttu, mitkä meidän ennustukset ovat, mitä aikoo tapahtua presidentin kanssa, mitkä osavaltiot ovat siniset, Biden, ja mitkä punaiset, Trump.

Tammikuussa virkaan astuvaa Bidenia odottaa monitahoinen työmaa. Sofia Kekäläinen toivoo, että uusi presidentti ottaa ilmastotyön agendalleen, sillä Donald Trump purki lähes sata ilmastolakia ja erosi Pariisin sopimuksesta.

Sofia Kekäläinen

Amerikan tuleva presidentti, nyt Biden, pitäisi ajaa ilmastomuutosta, BLM tai Black Lives Matter, naisten oikeudet, Lgbtq+ -oikeudet ja parempaa terveydenhuoltoa.

vähemmistöt (eng.
lgbtq)
hbtq
oikeudet
rättigheter

Vähemmistöprojekti tuottaa lyhytelokuvia nuorille

Ruotsin elokuvainstituutti julkaisee loppuvuoden ja ensi vuoden aikana kaikilla kansallisilla vähemmistökielillä lyhytelokuvia. Glöd -niminen satsaus nostaa esiin tekijöitä vähemmistöryhmistä ja kohdistaa elokuvat nuorille. *Sori Toni** on Lina Purasen ohjaama lyhytelokuva.

Lina Puranen

Se on filmi, joka kuvaa 16-vuotiaan tytön pientä arjen ongelmaa tai pientä arjen hetkeä. Miten ystävien kanssa välillä joku haluaa enemmän ja joku vähemmän. Ja miten sä välillä joudut vähän epäsynkkiin, että silloin kun muut pystyy, niin sä et pysty. Ja se frustraatio on ehkä isompi kun sä oot nuori, kun sä oot teini-ikäinen. Ystävyysihän voi muuttua hirveän nopeeta. Nää tytöt, jotka on tässä filmissä mukana ja tää päähenkilö Antonia, niin ne on käyny ruotsinsuomalaista koulua yhdessä 9 vuotta. Sitten kaikki on alkanut uusiin ruotsinkielisiin lukioihin ja kaikilla on periaatteessa siellä uudet ystävät ja elämät, mutta samalla niitten ystävyys on tärkeää ja ne yrittää ylläpitää sitä.

Kaikkiaan vähemmistöprojektiin valmistuu kymmenen lyhytelokuvaa. Niistä kolme tulee ruotsinsuomalaisilta tekijöiltä. Lina Purasen projekti alkoi seuraamalla tyttöjen chattikeskustelua, josta tarinan juoni nousi esiin.

Lina Puranen

Lyhyessä ajassa ei voi kertoa paljon. Useimmitenhän elämä koostuu isoista asioista mutta myös arjen pienistä hetkistä. Mun mielestä se oli kiinnostava elämänvaihe, missä nää tytöt oli ja yhtäkkiä ne kaikki vuoden sisällä lenti maailmalle uusiin konteksteihin. Ja sen takia tässä oli kiva valita periaatteessa semmoinen banaali pieni hetki arjesta, joka kuitenkin ehkä sanoo jotain nuoruudesta ja ihmisenä olemisesta.

vähemmistö
minoritet
lyhytelokuva
kortfilm
arjen ongelma
vardagsproblem
enemmän
mer
vähemmän
mindre
frustraatio,
turhautuminen
frustration
periaatteessa
i princip
ylläpitää
upprätthålla
tarina
berättelse
juoni
intrig, plan,
handling
useimmiten
oftast, vanligtvis
banaali /
arkipäiväinen
banal /vardaglig
nuoruus
ungdom

Tässä tämän kertaiset aiheet. Kiitos, että kuuntelitte!

*Lyhytelokuva *Sori Toni* löytyy urplay.se -sivustolta elokuvan nimellä